Temadag

Revision af serviceloven

Fokus på:
tvær- og flerfaglighed
formålsbestemmelserne
sektoransvar og fælles ansvar
forebyggelse og rehabilitering
hjælpemidler

Revision af Serviceloven, vedtaget 2/6 2017

ikrafttræden pr. 1/1 2018

Historik – fra Reform til Revision

Oktober 2014:	grundlæggende omlægning og ændring af Serviceloven aftales som led i finanslovsforhandlingerne
december 2014:	lovforslag sendes i høring
ultimo januar 2015:	lovforslaget kaldes tilbage
2015- medio2016:	diverse arbejdsgrupper og udvalg (under Departementet) arbejder med forskellige modeller, der kan bruges som udgangspunkt for en ny servicelov
Oktober 2016:	Ministeren sender orienteringsskrivelse ud med oplysninger om kommende ændringer i serviceloven
4. november 2016:	Ministeren meddeler, hvilke ændringer i serviceloven, der er indgået politisk aftale om at gennemføre
Januar 2017:	udkast til lovforslag til revision af serviceloven sendes i høring
21. Marts 2017:	Revision af serviceloven fremlægges for Folketinget og 1. behandles
2. Juni 2017:	loven 3. behandles og vedtages

Den politiske aftale fra November 2016, uddrag:

- Aftalepartierne er enige om, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser i højere grad end i dag så vidt muligt skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp.

  Loven skal lette den daglige tilværelse for borgeren og forbedre livskvaliteten, ligesom hjælpen skal være med til at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres.

  Der skal derfor øget fokus på tidlige, helhedsorienterede og sammenhængende indsatser.

- Der er ligeledes enighed om, at servicelovens voksenbestemmelser på en række områder bør forenkles og afbureaukratiseres til gavn for både borger og kommune. Afbureaukratisering vil lette kommunernes sagsbehandling og sikre borgerne hurtigere afgørelser.

Revisionen har generelt betydning for

- det interne samarbejde på tværs
- Fælles indsats, fælles viden
- Fokus på løsninger, der understøtter og supplerer hinanden

RLT § 5 som vi kender den
…. Og så alligevel ikke helt det samme

Retssikkerhedsloven:

§ 5 – helhedsorienteret sagsbehandling

"Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning.

Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning."

Tværfaglighed og flerfaglighed skal indgå i løsningen af en opgave!

Sammenhængende indsats
- et krav om tvær- og flerfaglighed

Formålsbestemmelsen i den nye L150 – øget fokus på sektoransvar

uddrag: Aftaletekst, 4. november 2016

Endelig skal det i lovbemærkninger og kommende vejledning indføjes, at

kommunerne skal være opmærksomme på samarbejdet mellem sektorer,
ligesom det skal tydeliggøres, at det er en forudsætning for støtte efter serviceloven, at støtten ikke kan bevilges efter andre sektorers lovgivning.

Der vil i lovbemærkningerne desuden blive henvist til **retssikkerhedslovens § 5,**hvorefter kommunalbestyrelsen skal vurdere ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, ligesom kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Indsatskatalog
*- ikke gennemført **direkte** i L150, men vil fremgå som oversigt over ydelser i den kommende vejledning (fremgår af bemærkninger til lovtekst)*

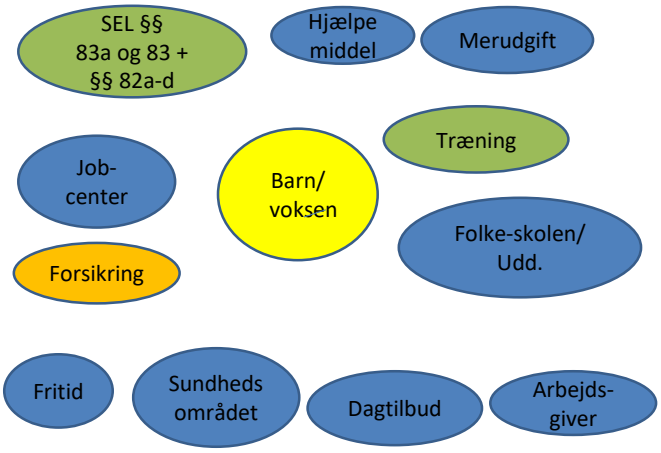
Uddrag – orienteringsskrivelse fra oktober 2016

Samling af voksenydelserne i én bestemmelse (indsatskatalog), der minder om børneområdet.

Indsatskataloget kan understøtte kommunernes overblik og give kommunerne mulighed for at udøve et skøn i forhold til, hvordan den samlede indsats bedst kan tilrettelægges.

Den indsats, der ligger i kommunens afgørelse, skal modsvare de behov, som er afdækket i udredningen, og de mål, som er indeholdt i handleplanen.
De enkelte ydelser i indsatskataloget vil blive uddybet i efterfølgende bestemmelser, hvorved **kommunernes forsyningsforpligtelse** understreges

Mange veje til sammenhængende indsats
- og til en løsning

Helhedsorienteret sagsbehandling

Det handler **også** om overgange mellem sagsområder…..

f.eks.:
barn til voksen
handicapsag til socialsag
Jobcentersag og handicap og/ eller social sag
Handicappet med forældreansvar
Psykiatripatient, der bliver ældre

Og alle de sager, hvor en ydelse kan leveres flere steder…….

Viden på tværs er en god forudsætning for at kunne løfte i flok

Funktionsevne og Arbejdsevne
to væsentlige begreber

Kendskab til hinandens "begreber"
Revision af Serviceloven skærper kravet om samarbejde omkring de borgere, der har arbejdsevne eller kan få det.
Hvis samspillet mellem Jobcenter og den sociale lovgivning (handicapkompensation) skal lykkes skal der være gensidigt kendskab til de begreber, der arbejdes med:

Funktionsevnebegrebet:
- defineret i Handicapkonventionen og et omdrejningspunkt for handicapkompenserende ydelser i DK lovgivning. Et dynamisk begreb, der altid tager afsæt i de omgivelser personen befinder sig i. Sociallovsreformen i 1998 indførte "funktionsnedsættelse" som en del af personkredsdefinitionen

Arbejdsevnebegrebet:
- Indført 1/1 2003 som en del af Førtidspensions- og fleksjobreformen. Afløst det tidligere begreb "erhvervsevne". Begrebet tager udgangspunkt i det, der er muligt eller det, der kan gøres muligt.

pligt til at samarbejde

Pr. 1/1 2018 får kommunerne bl.a.:
- Pligt til at skabe samlet overblik over en ansøgers bevillinger og konsekvens af afslag/ny bevilling
- adgang til at iværksætte nye, forebyggende tiltag *(hvis politikerne ønsker det)*
- Pligt til at have fokus på ansøgers mulighed for at forebygge og bedre egen situation
- Pligt til at have fokus på ansøgers tilknytning til arbejdsmarkedet
- Pligt til at samarbejde på tværs af sektorer

Retssikkerhedsloven § 4: partens ret til at medvirke
Borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag.
Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Hvis fravalg af deltagelse i aktivitet reelt fører til, at sagen ikke kan oplyses må borger selv bære ansvaret. (retssikkerhedsloven § 11b)

Formålsbestemmelser i den reviderede Serviceloven

ikrafttræden pr. 1/1 2018

L150
Serviceloven § 1, ordlyd pr. 1/1 2018
Gælder for alle dele af Serviceloven

§ 1. Formålet med denne lov er

1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,

2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og

3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed **for at udvikle sig og** for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie **og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte**. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn."

Bemærkninger til lovforslaget, uddrag pkt. 2.1.2

"Partierne bag aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser er enige om, at servicelovens formålsbestemmelser skal ændres, således at der blandt andet kommer øget vægt på rehabilitering og på fremme af inklusion i samfundet.

Med henblik på at opnå dette er det Børne- og Socialministeriets vurdering, at der er behov for at tydeliggøre en række forhold i servicelovens formålsbestemmelser. De gældende formålsbestemmelser understøtter således ikke i tilstrækkelig grad, at borgerne får en effektfuld og målrettet social indsats, som modsvarer deres behov, og som bidrager til progression og positiv udvikling hos den enkelte og fremmer inklusion i samfundet. Desuden understreger formålsbestemmelserne ikke i fornødent omfang, at indsatsen efter serviceloven er baseret på princippet om, at den enkelte borger har ansvar for sig selv og sin familie, ligesom at indsatsen skal give den enkelte mulighed og ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte. Endelig fremgår intentionen med serviceloven heller ikke tilstrækkeligt tydeligt.

Samtidig bør det dog også fremgå, at et formål med hjælpen er at medvirke til at sikre, at den enkelte borger kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau og egne ressourcer, ligesom det også bør fremgå, at formålet er at yde kompensation, omsorg og pleje. Disse formål vurderes særligt relevante for borgere, for hvem der er begrænsede udviklingsmuligheder, eller hvor det er kompensations- eller plejebehovet, der er det centrale.

Bemærkninger til § 1

De særlige bemærkninger til lovforslaget

Det foreslås, at det i servicelovens *§ 1, stk. 2*, indføjes, at et formål med hjælpen efter loven også er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig. Herved understreges det, at der ved tildeling af hjælp efter serviceloven skal være opmærksomhed på positiv udvikling (habilitering og rehabilitering) for den enkelte borger.

- En **habiliterende** indsats retter sig mod borgere med funktionsnedsættelse, som enten gennem hele livet eller på grund af et erhvervet handicap, har varierende behov for støtte til at udvikle, bevare og bruge deres evner og potentialer bedst muligt.
  Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagpersoner. Rehabilitering består af **en række indsatser** ikke blot på det sociale område, men også på beskæftigelses-, sundheds-, og undervisningsområdet, som har til formål at sætte den enkelte i stand til at opnå og vedligeholde den bedst mulige fysiske, sansemæssige, intellektuelle, psykologiske og sociale funktionsevne.
  Rehabilitering baseres på borgerens samlede livssituation og beslutninger og giver borgere med nedsat funktionsevne de redskaber, der er nødvendige for at opnå uafhængighed og selvbestemmelse.

- Det (re)habiliterende sigte understreger vigtigheden af, at indsatser skal have til formål at styrke borgerens ressourcer og selvhjulpenhed, og at borgeren har et medansvar for, at indsatsernes formål opnås. Samtidig skal borgerne sikres en social indsats, der modsvarer deres konkrete behov og hjælper borgeren til en positiv udvikling i retning af størst mulig selvstændighed og uafhængighed.
- De øvrige formål med hjælpen efter loven videreføres uændret. Sammen med den foreslåede øgede opmærksomhed på den enkelte borgers mulighed for at udvikle sig vil det derfor fortsat være et formål med hjælpen efter loven at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.
- Der ændres ikke med forslaget på de grundlæggende principper, som dansk handicappolitik er udformet på baggrund af (kompensationsprincippet, ligebehandlingsprincippet, princippet om sektoransvar og solidaritetsprincippet).

L150
Serviceloven § 81, ordlyden pr. 1/1 2018
Gælder for de handicapkompenserende ydelse

SEL § 81

Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov.

Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte.

Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje.

SEL § 81 – fortsat - Indsatserne til voksne skal således

1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres,

2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion,

3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,

4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og

5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.

Bemærkninger til SEL § 81

Uddrag: særlige bemærkninger pkt. 4

" Efter servicelovens § 81 skal kommunalbestyrelsen tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er at forebygge, at problemerne forværres, at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder, at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje, at fremme inklusion i samfundet og at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig eller i botilbud efter serviceloven.

Det foreslås i den nyaffattede § 81, 1. pkt., i serviceloven, at formålet med at yde støtte til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Desuden er formålet, jf. 2. pkt., at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte. Formålet er desuden at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, ligesom formålet er at yde kompensation, omsorg og pleje, jf. 3. pkt.

Hermed understreges i den foreslåede formålsbestemmelse det, som efter gældende ret også er intentionen med serviceloven, nemlig at formålet med at yde støtte til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer er at sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Bestemmelsen skal bl.a. ses i sammenhæng med § 5 i retssikkerhedsloven, hvorefter kommunalbestyrelsen skal vurdere ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, ligesom kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

I forlængelse heraf videreføres de specifikke formål med indsatserne uændret i forhold til gældende ret, dog med en understregning af, at indsatserne også skal understøtte muligheden for at fastholde egne ressourcer. Endvidere indføjes som noget nyt, at indsatserne skal fremme inklusion i samfundet. Herved understreges det generelle synspunkt om, at alle borgere indgår ligeværdigt som medborgere i samfundets mange fællesskaber. Det er derfor vigtigt, at indsatserne til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ydes med henblik på, at de kan have effekt – også i forhold til andre sektorområder, herunder sundheds-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af indsatser efter serviceloven være opmærksom på samarbejdet mellem sektorer.

Kommunalbestyrelsen bør herved være opmærksom på, om borgeren allerede har en plan på et andet sektorområde, fx en jobplan, behandlingsplan eller genoptræningsplan. Hvis dette er tilfældet, bør en eventuel handleplan efter serviceloven samtænkes med disse planer, så der er sammenhæng i indsatserne. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen iagttager gældende forvaltningsretlige regler om udveksling af oplysninger mellem forskellige forvaltningsmyndigheder og mellem forskellige dele af samme forvaltningsmyndighed.

Borgeren skal…
– hvad skal myndigheden?

Når kravet øges ift. at borgere skal udnytte egne ressourcer og anvende sine potentialer for at opnå selvstændighed og livskvalitet

så stiger kravet samtidig ift. myndighedens vurdering af, om et krav er ”rimeligt”

Myndigheden stiller krav til en part

Der er **ingen aldersgrænse** knyttet til partsbegrebet
Parten skal inddrages svarende til modenhed og udvikling
Parten skal være habil (sondring mellem juridisk og pædagogisk habilitet)

Et ungt menneske med funktionsnedsættelse skal støttes i at kunne leve et liv med livslang kontakt til myndigheder. Det er en forudsætning for at få dagligdagen til at fungere.

60-17
beskyttelse af inhabile borgere

En kommune skal, inden den afgør en sag om hjælp og støtte til fx ældre og borgere, som har en funktionsnedsættelse, sikre sig, at borgeren er i stand til at varetage sine interesser.
Det betyder, at kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede Statsforvaltningen om at beskikke en værge.
Det gælder i situationer, hvor borgeren på grund af en nedsat intellektuel (kognitiv) funktionsevne eller af andre årsager, ikke er i stand til at varetage sine interesser og heller ikke kan give en gyldig fuldmagt til andre om at varetage sine interesser.
Det gælder ikke mindst, når der ikke er enighed mellem en kommune og en pårørende om den indsats, som er nødvendig over for borgeren.
En klage til Ankestyrelsen må i sig selv betegnes som en sådan uenighed, at den kan danne grundlag for, at der er behov for beskikkelse af en værge. Hvis borgeren ikke har fået mulighed for at udnytte sine partsrettigheder under sagens behandling og forløb i kommunen, er der tale om tilsidesættelse af grundlæggende sagsbehandlingsregler, herunder partshøring, sagsoplysning og klagemuligheder, som fører til, at kommunens afgørelse som udgangspunkt er ugyldig.
Det skyldes, at disse grundlæggende sagsbehandlingsregler har karakter af garantiforskrifter.

Tilsidesættelse af sådanne garantiforskrifter medfører, at der er en formodning for, at afgørelsen er påvirket af manglerne, medmindre at det konkret kan afkræftes.

Det er myndigheden, der har bevisbyrden for, at manglerne ikke har haft betydning for afgørelsens resultat. Ankestyrelsen modtager ofte klager over en kommunes afgørelse fra nærtstående og pårørende, som kommunen betragter som partsrepræsentanter.

Ankestyrelsen kan behandle klagen af hensyn til borgerens retssikkerhed, selvom borgeren som følge af sin funktionsnedsættelse, ikke kan give en gyldig fuldmagt til repræsentation.

I modsat fald vil sådanne sager, hvor der kan være tale om, at kommunens afgørelse er ugyldig, som følge af tilsidesættelse af grundlæggende sagsbehandlingsregler, ikke kunne prøves ved en klageinstans. Ankestyrelsen vil i disse tilfælde typisk hjemvise sagen med henblik på, at kommunen beder Statsforvaltningen om at beskikke en værge og derefter træffer en ny afgørelse.

De konkrete sager:

I den første sag vurderede Ankestyrelsen, at kommunens afgørelse om socialpædagogisk ledsagelse var ugyldig. Borgeren havde på grund af nedsat psykisk funktionsevne ikke haft mulighed for at udnytte sine partsrettigheder under sagens behandling i kommunen. Borgerens hustru var uenig i kommunens vurdering af borgerens behov for hjælp. Ankestyrelsen hjemviste afgørelsen til kommunen til fornyet behandling. Kommunen skal - inden den afgør sagen igen - bede Statsforvaltningen om at beskikke en værge til borgeren efter værgemålsloven.

I den anden sag vurderede Ankestyrelsen også, at kommunens afgørelse om afslag på genbevilling af støtte til køb af bil og afslag på afgiftsfritagelse/nedsættelse var ugyldig. Borgeren havde på grund af nedsat psykisk funktionsevne ikke haft mulighed for at udnytte sine partsrettigheder under sagens behandling i kommunen. Borgerens far var uenig i kommunens vurdering af borgerens behov for hjælp. Kommunen skal - inden den afgør sagen igen - bede Statsforvaltningen om at beskikke en værge til borgeren efter værgemålsloven.

Forebyggende indsatser – ”kan”
konkrete ændringer – ”skal”

L150 – Revision af Serviceloven §§ 82a-d

Kapitel 15 a

Tidlig, forebyggende indsats

Gruppebaserede tilbud

§ 82 a. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.

Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

§ 82 b. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.

Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Sociale akuttilbud

§ 82 c. Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive sociale akuttilbud.

Stk. 2 Formålet med et socialt akuttilbud er at tilbyde personer med psykiske lidelser akut støtte, omsorg og rådgivning.

Tilbud etableret i samarbejde med frivillige

§ 82 d. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde støtte i tilbud efter §§ 82 a og 82 b etableret i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger, til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer.

Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre det aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Bemærkninger til lovteksten, 2.2. uddrag

” Serviceloven indeholder ganske få ydelser, der kan karakteriseres som tidlig, forebyggende indsats rettet mod voksne.

Det drejer sig om servicelovens § 79 om generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte,
dele af § 85 om socialpædagogisk bistand og
dele af § 104 om aktivitets- og samværstilbud.

Endvidere er der i servicelovens § 18 en pligt for kommunalbestyrelsen til at samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. ”

Bemærkninger til lovtekst 2.2 fortsat – uddrag

” Aftalepartierne er enige om at tydeliggøre og udvide kommunalbestyrelsens mulighed for at sætte ind med tidlige, forebyggende indsatser på et tidspunkt, hvor der ikke er tale om, at borgeren ellers er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven. Der vil være tale om tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen i stedet via sådanne indsatser sætter fokus på hjælp til selvhjælp, på at aktivere borgernes egne ressourcer, hvorved borgerne bliver i stand til at mestre egen situation, og på at skabe sociale netværk. En tidlig, forebyggende indsats skal medvirke til at hindre, at problemerne vokser sig store og udgiftstunge.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere i endnu højere grad end i dag have mulighed for at benytte de kompetencer og muligheder, som den frivillige sektor kan levere i forhold til forebyggelse, samværstilbud i form af netværksgrupper, klubtilbud m.v., som et generelt supplement til den kommunale indsats.

Desuden har flere kommuner i forbindelse med analysearbejdet, der ligger til grund for aftalen og lovforslaget, udtrykt ønske om at få mulighed for at kunne sætte ind med tidlige, forebyggende indsatser på et tidligere tidspunkt end i dag.”

Bemærkninger til lovtekst, 2.2 – uddrag:
" Det vurderes, at det er gruppebaserede tilbud om socialpædagogisk bistand, der i dag ydes efter servicelovens § 85, og de uvisiterede aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, der er relevante i denne sammenhæng, idet disse tilbud bør kunne gives på et tidspunkt, hvor borgeren endnu ikke er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven, fordi funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer endnu ikke er så omfattende, som det kræves i loven som forudsætning for hjælp. Endvidere vurderes individuelle tilbud om social-pædagogisk hjælp og støtte i en tidsbegrænset periode på op til 6 måneder relevante at kunne iværksætte. Sådanne tilbud kan netop medvirke til, at borgerens problemer ikke forværres og vokser sig store og udgiftstunge.

Endelig vurderes det, at et udbygget samarbejde med civilsamfundet og den frivillige sektor vil kunne bidrage positivt i den tidlige, forebyggende indsats. Et tilbud i den frivillige sektor indebærer en myndighedsfri relation mellem borgeren og den frivillige, hvor den frivilliges personlige erfaringer kan bidrage med noget andet end den hjælp og støtte, som det professionelle system med sagsbehandlere og socialarbejdere leverer. Denne type tilbud kan f.eks. medvirke til at sikre mestring af hverdagen både for borgere med funktionsnedsættelse og borgere med sociale problemer. Der kan f.eks. være tale om gruppebaserede tilbud, der netop bidrager til træning af sociale færdigheder."

Ændringer i Serviceloven med direkte betydning for hjælpemiddelområdet

L150
§ 113a
ikrafttræden pr 1/1 2018

Mulighed for brug af "tro og love" erklæring ved <u>første</u> ansøgning:

§ 113 a.
Kommunalbestyrelsen **kan** i enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder beslutte at træffe afgørelse alene på baggrund af den modtagne ansøgning.

I disse tilfælde skal ansøgningen indeholde de for afgørelsen nødvendige oplysninger og en erklæring på tro og love om rigtigheden af disse oplysninger eller anden relevant dokumentation herfor.

Uddrag, bemærkninger til L150, pkt. 2.5.2

2.5.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser Partierne bag aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser er enige om, at <u>sagsbehandlingsprocedurerne ved ansøgning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder er for tidskrævende, særligt i de tilfælde, hvor det er helt entydigt, hvilken hjælp der er behov for, og borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar</u>. Det kan medvirke til utilfredsstillende forløb for både borgere og sagsbehandlere, fordi det tager uforholdsmæssig lang tid at få færdigbehandlet en ansøgning. Der er derfor enighed om, at der er behov for regelforenklinger og afbureaukratiseringer, som gavner alle parter. Brugerorganisationer og handicappolitiske interesseorganisationer samt kommuner har i forbindelse med analysearbejdet, som ligger til grund for aftalen og lovforslaget, givet udtryk for, at de oplever unødig administration i forhold til sagsbehandlingen i forbindelse med en afgørelse om støtte til et hjælpemiddel eller forbrugsgode. Det er Børne- og Socialministeriets vurdering, at <u>en lovfæstet mulighed for kommunalbestyrelsen for forenklet sagsbehandling i sager om hjælpemidler og forbrugsgoder, således at der træffes afgørelse alene ud fra den indgivne ansøgning, kan medvirke til, at kommunalbestyrelsen kan afskaffe unødig administration både i forhold til udredning af borgeren og tildeling af hjælpemidlet eller forbrugsgodet</u>.

Det vurderes dog, at muligheden alene bør kunne finde anvendelse i enkle og entydige sager, idet der i mere komplekse sager i udgangspunktet vil være behov for yderligere sagsbehandling, herunder sagsoplysning, før der foreligger tilstrækkeligt grundlag til, at der kan træffes en afgørelse. Enkle og entydige sager omfatter sager, hvor funktionsnedsættelsen er åbenbar, og hjælpebehovet er relativt entydigt.

Uddrag, bemærkninger til L150, pkt. 2.5.3

2.5.3.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der skabes hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan vælge at anvende forenklet sagsbehandling ved vurderingen af ansøgninger om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder i enkle og entydige sager.

Det vil sige i de tilfælde, hvor borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar, og hjælpebehovet er relativt entydigt.

Heri ligger, at borgerens funktionsnedsættelse er indiskutabel, og at det deraf affødte hjælpebehov umiddelbart kan konstateres.

Krav til dokumentation:
Tabet af Funktionsevne - Analyse, beskrivelse og vurdering

faglig analyse af borgers reelle funktionsevne

- brug af fastlagt metode synliggør beslutningsgrundlaget, øger muligheden for tværfaglig indsats og mindsker betydningen af, hvem der sagsbehandler

faglig vurdering af borgers optrænings-/mestringspotetiale

faglig vurdering af borgers mulighed for at undvære eller benytte et ansøgt hjælpemiddel

Faglig vurdering af, om borger reelt vil opnå afhjælpning
Stillingtagen til om allerede bevilget indsats/hjælpemiddel "overlapper" – eller om borger reelt er underkompenseret

Tværfaglig indsats: Indhent oplysninger fra andre sager, inkl. Jobcenter

En beskrivelse er ikke en vurdering – en vurdering er ikke en beskrivelse!
Lovens krav: Hold tingene adskilt.

Tiltag, der skal indgå i overvejelserne, når funktionstabet vurderes overvej, hvilke oplysninger, der er brug for ved genbevilling

- SEL § 83a – rehabiliteringsforløb
- Kommunal genoptræning
- Almen fysisk træning og vedligehold
- Tiltag via L150 – SEL §§ 82a,b og d

SEL § 82a: øget mulighed for at etablere forebyggende gruppeforløb
SEL § 82b: socialpædagogisk indsats i op til seks måneder – forebyggelse
SEL § 82d: øget samarbejde omkring tilbud/indsatser med Frivillige sociale foreninger og organisationer

Obligatorisk brug af tro-og-love-erklæring ved **genbevilling** af hjælpemidler

Bkg. om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder

Bekendtgørelsen ændres med virkning pr. 1/1 2018.
Genbevilling SKAL bevilges på grundlag af tro-og-love-erklæring

BKG § 4. Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov.

Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, og ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love,

skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger. ….

Overvejelser:

Indhold i afgørelse
angivelse af, præcis hvilke tab af funktioner borger er kendt med

hvilke aktiviteter hjælpemidler skal give borger mulighed for at indgå i/udføre

hvor og hvor ofte aktiviteterne skal udføres

forudsætninger for, at aktiviteterne kan udføres (f.eks. Fortsat bevilling af bil § 114, bevillig af BPA ordning eller lign.)

Kendskab til at lidelse/sygdom er progredierende?

Oplysningerne vil have betydning ved borges brug af tro-og-love-erklæring ved genbevilling

Mulighed for at benytte tro-og-love-erklæring ved **reparation** af hjælpemidler

Bekg. Om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder

Ændring af Bkg § 4

§ 4. Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov. …….

Kommunalbestyrelsen kan desuden træffe afgørelse om reparation af et hjælpemiddel på baggrund af en erklæring på tro og love fra ansøgeren om behovet for reparation.

Kommunalbestyrelsen kan i sammenhæng hermed opstille faste kriterier for reparation af visse hjælpemidler, f.eks.x kriterier for prisen på reparation, hvor reparationen skal foretages og hvor længe efter modtagelsen af hjælpemidlet reparation kan ske.

L150: SEL § 113b
midlertidig støtte til hjælpemidler OG forbrugsgoder

SEL § 113b: hjælpemidler til personer med midlertidig funktionsnedsættelse

§ 113 b.

Kommunalbestyrelsen **kan** yde støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til personer med midlertidigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis betingelserne for støtte i § 112, stk. 1, eller § 113, stk. 1, i øvrigt er opfyldt.

Støtten ydes i alle tilfælde som naturalhjælp uden egenbetaling for borgeren.

Stk. 2. Der kan alene ydes støtte efter stk. 1 til det pågældende hjælpemiddel eller forbrugsgode én gang inden for samme tidsbegrænsede periode.

Skærpet fokus på sektoransvar

Bemærkninger til lovtekst 2.4.2, uddrag:

" Flere kommuner har i forbindelse med analysearbejdet, der ligger til grund for aftalen og lovforslaget, fremført, at kravet om varig funktionsnedsættelse kan forhindre, **at borgeren i en periode får tildelt et hjælpemiddel eller forbrugsgode, der kan sikre borgeren en fortsat tilknytning til f.eks. arbejdsmarkedet, netværk eller sociale aktiviteter**.

Det er Børne- og Socialministeriets vurdering, at hvis kravet om varighed kan fraviges, vil det give kommunalbestyrelsen mulighed for **øget fleksibilitet til at afhjælpe et kortvarigt behov hos borgeren for et hjælpemiddel eller et forbrugsgode. Dette findes primært at være relevant i forbindelse med rehabilitering eller efter et sygdomsforløb, hvor der ikke ydes relevant hjælp efter anden lovgivning. Herved kan borgeren opretholde forbindelsen til f.eks. arbejdsmarkedet eller uddannelsesstedet**.

Særlige bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 13 – fortsat

Hjælpemidlet eller forbrugsgodet **skal således i væsentlig grad kunne afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad lette den daglige tilværelse i hjemmet eller være nødvendig for, at borgeren kan udøve et erhverv.**

Støtten ydes i alle tilfælde som naturalhjælp uden egenbetaling for den enkelte borger, uanset om der sø- ges om støtte til et hjælpemiddel eller et forbrugsgode. Bestemmelsen finder anvendelse på alle typer af hjælpemidler, det vil sige såvel engangshjælpemidler som genbrugshjælpemidler.

Særlige bemærkninger til lovforslagets § 1 nr. 13 – fortsat

" I og med, at hjælpen ydes som naturalhjælp, finder fritvalgsordningen på hjælpemiddelområdet ikke anvendelse.

I og med at støtten til forbrugsgoder efter den foreslåede bestemmelse ydes som naturalhjælp uden egenbetaling, finder de almindelige regler om udmåling af støtte til forbrugsgoder ikke anvendelse.

Det vil sige, at borgeren ikke skal betale 50 pct. af prisen på et standardprodukt af den pågældende art, hvilket er hovedreglen ved udmåling af støtte til køb af forbrugsgoder, ligesom det ikke er et krav, at udgiften udgør mindst 500 kr., før der kan ydes hjælp.

Dog kan der ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo."

Særlige bemærkninger til lovforslag § 1, nr. 13, uddrag:

" Den foreslåede midlertidige støtte vil eksempelvis kunne finde anvendelse foren borger i et rehabiliteringsforløb, som kommunalbestyrelsen låner en el-scooter i en tidsbegrænset periode på f.eks. 2 måneder, for at borgeren kan fastholde kontakten til arbejdsmarked, uddannelse eller sociale relationer. "

De nye regler i samspil med de "gamle"
når hjælpemidler skal tænkes ind….

Det fremgår af fremlæggelsestalen og af bemærkninger til L150, at rehabilitering og målet om at yde en sammenhængende hjælp til borgere, der er berettiget skal indtænkes i alle dele af myndighedens kontakt med borgeren.

Tænkning på tværs af sektorer samt samtænkning af nye og eksisterende regler er en forudsætning, hvis sammenhængende hjælp skal ydes.

De nye muligheder og overgangssagerne fra ung til voksen

Forebyggelse og tidlig indsats (SEL § 82a,b og d) kan anvendes i samspil med f.eks.:

- skolens indsats
- samspil med lov om specialundervisning for voksne
- Opprioritering af personlig støtte til den unge (ledsageordning og SEL § 83)
- Øget fokus på samarbejde direkte med den unge (i det omfang det er muligt)
- Fritidsaktiviteter uden forældreinvolvering (SEL § 82d)
- Øget brug af aflastning med fokus på udvikling af færdigheder, der øger trygheden og evnen til at bo i egen bolig
- Opbygning af socialt netværk (værn mod ensomhed og støtte i dagligdagen)
- Samspil med Jobcentret, hvis forældre skal tilbage på arbejdsmarkedet
- Fokus på selvstændighed inkl. Ved brug af hjælpemidler

De nye muligheder og samarbejdet med Jobcentret

Borgere, der i Jobcentret er omfattet af:

- Sygedagpengeforløb (længerevarende)
- Jobafklaring
- Ressourceforløb
- Afklaring af arbejdsevnen

Vil i meget høj grad kunne have fordel af et tæt og tidligt samarbejde mellem Jobcenter og de dele af kommunen, der arbejder med Serviceloven

Målgruppen for ressourceforløb
Principafgørelse 42-17

Principafgørelsen fastslår

Kommunen giver ressourceforløb til personer, der har **komplekse problemer** ud over ledighed, der ikke har kunnet løses gennem en almindelig beskæftigelsesrettet indsats, og som kræver et helhedsorienteret **forløb med en kombination af en beskæftigelsesindsats og sociale eller sundhedsmæssige indsatser.**

Efter forarbejderne til lov nr. 1380 af 23. december 2012 skal **indsatsen i ressourceforløb være tværfaglig og sammenhængende og skal hjælpe personen videre i livet.** Der skal med andre ord i højere grad være fokus på, hvilke ressourcer den enkelte har, og hvordan disse kan udvikles. På kort sigt er målet, at den enkelte får bedre fodfæste, så arbejdsevnen kan udvikles.

Målgruppen for et ressourceforløb er personer, hvor det er vanskeligt at fastsætte et konkret beskæftigelsesmål, men hvor der er **behov for længerevarende udvikling af beskæftigelsesmæssige kompetencer, sociale færdigheder og/eller fysiske eller psykiske ressourcer.**

Personer, der tildeles ressourceforløb, har ofte brug for omfattende støtte for at blive klar til job eller uddannelse. Tværgående indsatser kan eksempelvis være motiverende indsatser til en borger, der på grund af smerter og manglende tro på fremtiden har mistet motivationen for at udvikle arbejdsevnen.

Eksempler på snitflader og nødvendigt samarbejde
Jobcenter og socialområdet

Udvalgte områder:

- Hjælpemidler, der bruges hele tiden, hjælpemidler til midlertidig brug og hjælpemidler til arbejdet (Samspil med Lov om specialundervisning for voksne)
- Rehabiliteringsforløb, jf. SEL § 83a inkl. de nye muligheder i §§ 82a-d i samspil med etablering af et ressourceforløb, jobafklaring eller AE-vurdering
  f.eks. fokus på behov for støtte til i praksis at inddrage brug af hjælpemidler i dagligdagen
- Socialpædagogisk støtte, også den kortvarig § 82b som supplement eller forudsætning for en mentorordning

De nye muligheder og de ældre

Ældre og borgere udenfor arbejdsmarkedet kan have fordel af de nye muligheder ved f.eks.:

- Forebygge ensomhed
- Fastholde ressourcer og lyst/vilje til at leve et aktivt liv
- Styrke nuværende funktionsniveau eller fastholde det
- Mindske "klientgørelsen" og øge fokus på aktiv deltagelse i samfundet
- Støtte til brug af hjælpemidler, der øger selvstændigheden og udvider rammerne for mestring(s-potentiale)

For borgere, hvor det vurderes muligt… (rimeligt krav)

Ændret praksis i Ankestyrelsen ift SEL § 83 stiller nye krav til borgeren

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

1) personlig hjælp og pleje,

2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og

3) madservice.

Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Stk. 3. Forud for vurderingen af behovet for hjælp efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen vurdere, om et tilbud efter § 83 a vil kunne forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter stk. 1.

Stk. 4. Tilbud om hjælp efter stk. 1 skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte individuelle mål for hjælp efter stk. 1 til den enkelte modtager af hjælpen. Hjælpen skal løbende tilpasses modtagerens behov.

Stk. 6. I forbindelse med afslutning af et rehabiliteringsforløb efter § 83 a skal kommunalbestyrelsen vurdere modtagerens behov for hjælp efter § 83.

Stk. 7. Tilbuddene efter stk. 1 kan ikke gives som generelle tilbud efter § 79.

Stk. 8. Kommunen skal ved tilrettelæggelsen af pleje og omsorg m.v. for en person med en demensdiagnose så vidt muligt respektere dennes vejledende tilkendegivelser for fremtiden med hensyn til bolig, pleje og omsorg (plejetestamenter).

Afklaring af omfanget af funktionsnedsættelse (det midlertidige….)

§ 83 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et korterevarende
og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til personer med nedsat funktionsevne, hvis rehabiliteringsforløbet vurderes at kunne forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter § 83, stk. 1.
Vurderingen skal være individuel og konkret og tage udgangspunkt i modtagerens ressourcer og behov.
Stk. 2. Rehabiliteringsforløbet, jf. stk. 1, skal tilrettelægges og udføres helhedsorienteret og tværfagligt.
Kommunalbestyrelsen skal fastsætte individuelle mål for Rehabiliterings-forløbet i samarbejde med den enkelte modtager af forløbet.

Stk. 3. De fastsatte mål og tidsrammen for rehabiliteringsforløbet skal indgå i en samlet beskrivelse af forløbet. Er der under rehabiliteringsforløbet behov for at ændre i målene, skal dette ske i samarbejde med modtageren.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde modtageren af et rehabiliterings-forløb den nødvendige hjælp og støtte under forløbet med henblik på at nå de fastsatte mål, jf. stk. 2.
Hjælpen og støtten skal løbende tilpasses udviklingen i modtagerens funktionsevne.

Kommunalbestyrelsen kan ikke give afslag på hjælp efter § 83 alene med henvisning til, at modtageren ikke magter at gennemføre rehabiliteringsforløbet.

Hvilke ydelser indeholder SEL § 83 og dermed SEL § 83a har det betydning ift Hjælpemidler

Ankestyrelsens afgørelser

13-16

75-16

79-15

angiver meget klart krav til individuel og konkret vurdering, krav til dokumentation og krav til både udvidelse og afgrænsning af kommunens forsyningspligt ift SEL § 83

Principafgørelse 13-16

Resumé:

Serviceloven indeholder regler om hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, herunder indkøbsordning. For at være berettiget til indkøbsordning må borgeren ikke selv være i stand til at varetage indkøb som følge af nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Indkøbsordning

En kommune kan i sin kvalitetsstandard fastsætte, at borgere, som er i stand til at benytte tekniske redskaber, som fx online supermarked eller telefonisk varebestilling, ikke kan modtage indkøbsordning. Hvis borgeren selv kan varetage opgaven og dermed er selvhjulpen, er borgeren ikke berettiget til at modtage praktisk hjælp.

Serviceniveauet, som det er beskrevet i kvalitetsstandarden, skal fraviges, hvis borgerens behov nødvendiggør det. Kommunen skal altid foretage en konkret vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp til indkøb. Det vil sige, at kommunen skal vurdere, om borgeren er i stand til at benytte de tekniske redskaber. Kommunen skal sørge for, at borgere, der ikke selv kan foretage indkøb, får bevilget den nødvendige praktiske hjælp til varetagelse af opgaven, herunder indkøbsordning.

Hvis borgeren ikke er omfattet af personkredsen for praktisk hjælp, da borgeren selvstændigt kan bestille varer telefonisk eller via online supermarkeder, er kommunen ikke forpligtet til at betale for vareudbringning af varer bestilt telefonisk eller via online supermarkeder**.**

Kurser, oplæringsforløb eller rehabiliteringsforløb

Kommunen kan efter serviceloven tilbyde kurser eller oplæringsforløb for at styrke borgerens funktionsevne til selvstændigt at varetage indkøb på internettet.

Kommunen skal tilbyde borgere med behov for indkøbsordning et rehabiliteringsforløb med det formål at sætte borgeren i stand til at foretage indkøb via online supermarkeder.

I tilfælde, hvor kurset eller oplæringsforløbet skal tjene til belysning af borgerens evne til at foretage indkøb via online supermarkeder, skal kommunen informere borgeren om, at borgerens manglende medvirken til sagens oplysning, kan komme borgeren til skade. Hvis kommunen har vejledt borgeren om konsekvenserne ved, at borgeren ikke medvirker til sagens oplysning, kan kommunen træffe afgørelse på det foreliggende grundlag.

Kommunen skal tilbyde et korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb, hvis kommunen vurderer, at et sådan forløb kan forbedre borgerens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for indkøbsordning.

I tilfælde, hvor kurset udbydes som et rehabiliteringsforløb til borgere, som har behov for indkøbsordning, skal kommunen være opmærksom på, at kommunen har pligt til at vurdere modtagerens behov for praktisk hjælp og til at træffe afgørelse om tildeling af hjælpen ud fra borgerens konkrete behov. Dette gælder uanset, hvad der er årsag til, at borgeren ikke gennemfører rehabiliteringsforløbet.

I sag nr. 1 var borgeren ikke berettiget til indkøbsordning, da borgeren selvstændigt kunne varetage indkøb ved at benytte online supermarked. Ankestyrelsen fandt, at kommunen havde foretaget en konkret vurdering af borgerens hjælpebehov.

I sag nr. 2 fandt Ankestyrelsen, at kommunen ikke havde foretaget en konkret vurdering af borgerens evne til selvstændigt at foretage indkøb af varer via online supermarked. Kommunen havde ikke nærmere undersøgt, om det forhold, at borger er i stand til at administrere digital post, er ensbetydende med, at borger kan foretage indkøb af dagligvarer via online supermarked.

Borgere, der har brug for støtte for at kunne komme i arbejde eller forblive på arbejdsmarkedet (inkl. Håndsrækninger)

SEL § 83 skal indgå som en del af den **samlede løsning**, når en borger pga. funktionsnedsættelse (midlertidigt eller varigt) ikke kan klare både arbejdet og opgaverne i det private liv

Hjælpen skal iværksættes FØR arbejdsevnen er forsvundet.

Støtte til f.eks. At:

- vaske/tørre tøj
- Smøre madpakker
- Få små børn i/af tøjet, i seng, op om morgenen mv.
- Vaske op og gøre rent
- Skifte sengetøj
- Osv

Energi er som penge – og kan kun bruges én gang……

75-16 - § 83 i forhold til § 100-håndsrækninger, uddrag af resumé

"Efter serviceloven skal kommunen tilbyde personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet.

Hjælpen skal medvirke til, at den handicappede borger kan fungere bedst muligt i sin aktuelle bolig. Indsatsen bør have som primært mål at gøre borgeren i stand til at klare sig selv. Hvis dette ikke er muligt, bør indsatsen sigte mod at gøre borgeren i stand til selv at klare så mange opgaver som muligt."

"**Praktisk hjælp, der ligger i tæt tilknytning til nødvendige huslige og praktiske opgaver, kan bevilges ud af hjemmet**

De praktiske opgaver i hjemmet, der falder ind under bestemmelsen i serviceloven om praktisk hjælp, er de tilbagevendende huslige pligter, der normalt udføres i forbindelse med bevarelsen af hjemmet. Det er fx rengøring, tøjvask, indkøb, oprydning i hjemmet og **praktisk hjælp til husstandens børn**.

Praktisk hjælp eller støtte til praktiske opgaver i hjemmet omfatter også hjælp til fx indkøb eller **hjælp til at hente og bringe børn fra børnehave.** Det er derfor ikke den fysiske afgrænsning af hjemmet, der er afgørende for vurderingen af, om der er tale om en praktisk opgave, der ligger i hjemmet. Der skal være en naturlig sammenhæng mellem udførelsen af de praktiske opgaver i hjemmet og uden for hjemmet."

"**I sag 3 havde borgeren søgt om dækning af merudgifter til håndsrækninger til 10,5 timers ugentligt hjælp til at bringe og hente barn fra børnehave. Ankestyrelsen vurderede at kommunen skulle behandle sagen igen og behandle anmodningen efter bestemmelsen om praktisk hjælp i hjemmet.**"

79-15 børn skal hjælpe til, men ikke mere end andre børn i samme alder/livssituation

Resumé:

Borgere kan - efter servicelovens § 100 - få dækket udgifter til daglige håndsrækninger i form af snerydning, græsslåning, vinduespudsning, hækklipning og lignende.

Udmåling af nødvendige merudgifter til håndsrækninger forudsætter en helhedsvurdering af borgerens samlede situation. Kommunen skal i vurderingen inddrage, hvilken hjælp borgeren kan forvente fra borgerens netværk. Øvrige medlemmer af en husstand, blandt andet børn, forventes at deltage i opgaveudførelsen i hjemmet.

Jo større og mere modent et barn er, des større kan forventningerne til barnets deltagelse i arbejdsopgaverne i hjemmet være. En kommune skal dog i hvert enkelt tilfælde sørge for, at kravene ikke går videre end de krav, der normalt stilles til børn i samme alder.

Kommunen skal altid foretage en konkret og individuel vurdering af, om barnet kan håndtere opgaverne. Kommunen skal blandt andet se på, om der er særlige behov eller hensyn, der gør sig gældende i forhold til det enkelte barns samlede livssituation og ressourcer, samt hvilke opgaver, barnet i forhold til sin modenhed kan forventes at klare.

I den konkrete sag fandt Ankestyrelsen, at borgerens søn på 17 år ikke kunne indgå på lige fod med en voksen i opgaveudførelsen i hjemme, da sønnen på grund af efterskoleophold kun opholdt sig i hjemmet i et begrænset omfang, og da det var uklart, hvor stor betydning sønnens indlæringsvanskeligheder havde i forhold til at kunne hjælpe i hjemmet. Da der ikke var tilstrækkelige oplysninger til, at vi kunne træffe afgørelse om udmåling, blev sagen hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Overvejelse:

koordinering på tværs af sektorer

Jo flere ydelser, der reelt henføres til SEL § 83, desto flere muligheder får kommunen også for at sammensætte et optræningsforløb i SEL § 83a, der er koordineret med andre sektorer – f.eks. Jobcenter, træning/genoptræning og med fokus på ”ansvar for eget liv”

Det, der kan mestres i det private liv kan måske overføres til arbejdsevne, eller omvendt?

De unge – og vejen frem til det voksne liv

Barnet og den personlige integritet:

Forældre/barn skal ikke sættes i en situation, hvor personlige grænser skal overskrides af "praktiske hensyn".

Når et barn når en alder, hvor forældrene ikke naturligt giver hjælp til personlig hygiejne skal SEL § 83 tages i brug

Ankestyrelsens principafgørelser skal inddrages i det tidlige, forebyggende arbejde – også når det drejer sig om at støtte barnet i at udnytte egne potentialer.

79-10 – praktisk hjælp og bistand til børn/unge

Resume:

Det var en forudsætning for bevilling af personlig og praktisk hjælp under en drengs ophold på efterskole uden for opholdskommunen, at han forud havde fået eller ville kunne få personlig og praktisk hjælp i opholdskommunen.

Kommunen skulle foretage en vurdering af drengens behov for hjælp i hjemmet og træffe afgørelse om omfanget af hjælpen. Afgørelsen skulle træffes på baggrund af, at sønnens familie i vidt omfang havde ydet den nødvendige hjælp, og at denne hjælp ellers skulle have været ydet af kommunen.

Ankestyrelsen lagde til grund, at drengen som følge af sin muskelsvindslidelse havde behov for omfattende personlig og praktisk hjælp udenfor undervisningstimerne under et ophold på efterskolen.

Ankestyrelsen lagde endvidere til grund, at drengen måtte anses for at være bosiddende i sin hjemkommuneunder ophold på X efterskole.

Ankestyrelsen bemærkede, at det ikke var afgørende for retten til hjælp, om drengen havde et individuelt behov for at komme på efterskole.

Ansvar for eget liv – og fokus på helhedsorienteret sagsbehandlingen

Sagsbehandler og borger skal have fælle fokus på realistiske muligheder for at ansøger kan opnå selvstændighed, uafhængighed og normalitet via

- igangværende tiltag med træning, støtte og/eller hjælpemidler
- yderligere tiltag med træning, støtte, forebyggelse og/eller hjælpemidler

Faglig stillingtagen til konsekvens af bevilling/afslag i forhold til ansøgers samlede situation skal indgå i sagsbehandlingen

Både funktionsevne og arbejdsevne skal være kendte og anvendte begreber i arbejdet med handicap-kompenserende ydelser/indsatser